

Hörösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Békéscsaba, II. ker. Szent István-tér 18 szám
Telefon 60, este 6 órán túl és ünnepnap 409

Felelős szerkesztő
MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak: 1/4 évre 6 P, 1 hónapra 2 P
Egyes szám ára 10 fillér
Postatakarékpénztári csekk számla: 34.141

Higgadtan várjuk az eseményeket

A háború utáni világpolitikának kétségkívül legnagyobb eseménye a német-orosz megnevelési szerződés aláírása. Annál is inkább óriási meglepetésként hatott ez a hír, mert hiszen egészen a legutóbbi időkig az orosz és német politika teljesen más világnézet jegyében állott s Hitler vezér és kancellárnak nem volt olyan beszéde, amely a boisevizmus, mint az európai kultúra legnagyobb veszedelmét ne látadta volna. Bár a lapoknak a megegyezés tényéhez fűzött kommentárjai között utalás történik arra is, hogy ez a politikai szerződés a világnézet alapokat nem érinti, az egyszerű és lefegadhatatlan valóság mégis csak az, hogy Németország és Oroszország olyan szoros együttműködésre kötött szerződést, amelynek mindenképpen ki kell hatnia a világpolitikára. A meglepetést csak növelte az, hogy a megnevelési szerződés megkötésének hírére ugyanakkor tették közzé, amikor a francia és angol katonai küldöttségek még Moszkvában tartózkodtak abban a reményben, hogy Oroszországot a maguk oldalára tudják állítani. Valósággal kísérteties és megdöbbentő az a titoktartás, amelyet az érdekeltek a bizonyára nem könnyű tárgyalásokat vezettek, hiszen nemcsak a hivatalos diplomácia, de a nála sokszor tájékozottabb kémszervezetek sem jelentettek a nyugali államok kormányainak semmi olyat, amelyből erre a világfordulatra lehetett volna következtetni.

A szerződés megkötését nyomon követte a már amúgyis elmérgesedett német-lengyel ellentét kimélyülése. A németek Danzigot követelik keltős jogon: egyrészt azért, mert a háború előtt is Németországhoz tartozott, másrészt azért, mert litzlára német város. A lengyelek nem akarják elismerni a német követelések jogosságát, amelyek tekintetében semmi kétség nem állhat fenn, mert arra hivatkoznak, hogy Lengyelországnak szüksége van a tengerre, amely nélkül kereskedelme elsorvad. Mi magyarok ebben a válságban kissé olyan helyzetben vagyunk, mint amikor valakinek két kedves barátja akar egymásra lötni. Németországhoz és Lengyelországhoz is ősi barátság és rokonszenv kapcsolja népünket. De amikor ezt megmondjuk, őszintén meg kell mondanunk azt is, hogy a lengyelek az utóbbi időben túlságosan merev politikát folytattak Németországgal szemben. Nem vol-

tak hajlandók a józanság szavára hallgatva tárgyalásokat folytatni a Németbirodalommal és minden érv elől elzárkózva, a legmoverebb ellenállást fejtették ki a német kívánásokkal szemben. Anglia, amelyre nézve a német-orosz megnevelési szerződés megkötése a legnagyobb csapás, amely az újabb időben érte a világbirodalmat, kitarit a Lengyelországnak adott szavatosság mellett és Chamberlain legutóbbi beszédében megismételte, hogyha Lengyelországot megtámadják, akkor Anglia állja a szavát és háborúba vonul.

A külső jelek után ítélve, Európa háború szélén áll. Az olasz lapok ugyan azt írják, hogy Olaszország szilárdan kitart Németország mellett, de ezt a kijelentést a Duce szájából még nem hallottuk. Amíg ő ki nem mondja a döntő szót, addig

mindig remény van arra, hogy mint a müncheni napokban, most is az utolsó pillanatban valami elfogadható békeltervet áll elő, amely a német igényeket kielégíti s Lengyelországot megmenti egy kilátástalan háború veszélyeitől s megmenti egyben egész Európát, sőt az egész világot egy szörnyű és minden eddiginél rettenetesebb háborútól.

Mussolini, a mi nagy és mélységesen tisztelt barátunk, egész politikai pályafutása alatt egyidőben tanúsított erélyt és józanságot. Mikor az abesszin háborút elhatározta, kényszer alatt cselekedett, mert nem látott más utat a túlnépeselelt félsziget emberföldesének a levelezésére. Albániába azért vonult be, mert maguk az albán előkelőségek hívták, megúván azt a zűrzavart és bizonytalanságot, amelyet Zog király uralma jelentett az országra. De sohasem ragadta magát Olaszország brutális tettekre és végeredményben mindig a béke megmentésén dolgozott, hiszen azok

az újjárendeződések, amelyek Európában és a gyarmatok tekintetében az utóbbi esztendőkhöz történtek, nagymértékben hozzájárultak a meglévő igazságtalanságok csökkentéséhez, a népek megbérléséhez és ezzel a világ nyugalalmának biztosításához.

Mi, magyarok higgadtan várjuk az eseményeket. Helyzetünk lényegesen más, mint csak egy esztendővel ezelőt is volt. Csehszlovákia eltűnt, Jugoszláviával jóviszonyt tartunk fenn, egyedül Romániával szemben vannak jogos követeléseink. Hogy mit fogunk cselekedni, az nagymértékben függ attól, hogy a nagy hatalmak mire szánják el magukat. Mi hiszünk a békében, de ha reményeink csalékonyaknak bizonyulnának, akkor egyedül országunk érdekeit nézve fogunk cselekedni, mert semmit sem akarunk kockáztatni, mert tudjuk, hogy minden lépésünknek csak a nagyobb, boldogabb, integerebb Magyarország felé szabad vezetnie.

HITLER:

Danzignak és a korridoroknak vissza kell térnie Németországhoz

Páris: Vállalni kell a háború kockázatát

Daladier francia miniszterelnök augusztus 26-án levelet intézett Hitler német birodalmi kancellárhoz. Daladier levelében előadja, hogy egyetlen francia sem tett többet atekintetben, hogy a francia és német nép között békét teremtsen és megteremtse az európai együttműködést. Levelének további részében kihangsúlyozza Daladier, Németországnak tisztában kell lennie azzal, hogy Franciaország háború esetén teljesíti vállalt kötelezettségeit, így teljesíti Lengyelországgal szemben vállalt kötelezettségét is.

Hitler birodalmi vezérkancellár augusztus 27-én válaszolt a francia miniszterelnöknek. Válaszában Hitler többek között kiemeli, hogy mint régi frontkatona, teljesen tisztában van a háború borzalmaival. Megkísérelte, hogy a vitás kérdéseket, a versaillesi békediktátum sérelmes intézkedéseit békés módon, tárgyalás útján rendezzék. Ez lehetetlen volt. Bármit is mondjanak róla és módszereiről, nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy sok esetben sikerült olyan megoldást találnia, hogy elkerülte a vérontást. A versaillesi békediktátum felülvizsgálásának el kellett következnie, mert a versaillesi bé-

keparancs elviselhetetlen volt. Utal Hitler arra, hogy a danzigi kérdésben olyan indítványt tett Lengyelországnak, mely meghökkengette a német népet. Ezt az indítványt csak egyszer lehetett megtenni. Ha az angol sajtó ahelyett, hogy Németország ellen uszított és német támadásokról adott hazugság híreket, igyekezett volna Lengyelországot észszerű belátásra bírni, 25 éves béke lehetett volna Európában.

Valósággal megakadályozták, hogy Lengyelország másként határozzék. Hitler levelében kiemeli, hogy tisztában van azokkal a következményekkel, melyeket az összeüzés hoz. Mindegy, hogyan végződik a kérdés körül keletkező háború, a legnehezebb következményeket Lengyelország viseli, a lengyel állam mindenképpen elveszett. Hitler levele végén kijelenti, hogy Danzignak és a korridoroknak vissza kell térnie Németországhoz s Németország keleti határainál a macedóni állapotoknak meg kell szűnniük. Hitler végül hangsúlyozza, hogy ha a német nép és a francia nép emiatt háborúba keveredik egymással, ez neki éppen úgy fáj, mint Daladiernek.

Páris, augusztus 28.

A francia lapok feszült figyelemmel kísérik a helyzetet. Az egyik párisi lap azt írja, hogy Franciaországnak vállalnia kell a háború kockázatát is, mert Csehszlovákia, Danzig, Románia és Jugoszlávia után könnyen Franciaországra kerülhet a sor, akkor pedig az ellenfél jóval erősebb lesz.

Küldték Londont és Elzász-Lotharingiát

Páris, augusztus 28.

A francia hatóságok falragaszok útján hívták fel Elzász-Lotharingia népet, hogy hagyja el a városokat. London, augusztus 28.

A polgári lakosság kilakoltatásának terve készen áll. Már meg is jelölték azokat a helyeket, ahová London lakosságát elhelyezik.

Rögtönítélő bírászkodás Lengyelországban

Varsó, augusztus 28.

Az olsai kerületben elrendelték a rögtönbíráskodást.

Lemondott a japán kormány

Tokió, augusztus 28.

Siranuma miniszterelnök beadta a kormány lemondását. A mikádó a lemondást elfogadta.

Elfogadta a képviselőtestület Békéscsaba város 1940. évi költségvetését

Jelentős beruházásokat határozott el a rendkívüli városi közgyűlés

Békéscsaba város képviselőtestülete hétfőn délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott vitéz Jánossy Gyula polgármester elnökletével, a képviselőtestületi tagok mérsékelt érdeklődése mellett.

A Hiszekegy elmondása után a közgyűlés rögtön áttért a tárgyszorozatra.

Linder Károly dr városi ügyész adta elő, hogy a legutóbbi közgyűlés határozata alapján a város meghirdette a Csaba szálló bérletét. A Csaba szálló bérletét négyen pályázták meg.

Smikucz János évi 6000 pengő bért ajánlott fel, ha a forgalom 60 ezer pengőnél több lenne, a többlett 10%-át is felajánlotta. Másik ajánlata szerint évi 10 ezer pengő bért fizetne. Smikucz frontarcos, a gyulai frontarcos csoport tagja. Vagyon helyzetét kielégítőnek látják.

Kopcsa József battonyai lakos 6 évre tett ajánlatot, a következő 6 évre opciót kér. Ajánlata az, hogy a bruttó forgalomnak 10% át, vagy évi 10 ezer pengőt fizetne. Kijelenti, hogy nem fog kérni bérleszállítást. Vagyon viszonyai tekintetében igazolja, hogy 33 ezer pengő értékű vagyona van.

A harmadik ajánlatot Zsiros János, a gyulai Komló szálló főpincére tette. Ő 6000 pengő évi bért ajánlott fel, évi 60 ezer pengő felüli forgalom esetén a bruttó bevétel 10% át fizetné.

Schwéznér Károly évi 6000 pengő bért ajánlott fel, az évi 60 ezer pengő felüli forgalom után a bruttó bevétel 8 1/2%-át ajánlotta fel.

Linder Károly végül előadta, hogy Kántor kötelező okiratot irt alá, melyben kijelenti, hogy az új bérletnek a berendezést hajlandó átadni annyira, amennyiért ő vette. Az állandó választmány javaslata az volt, hogy Kopcsa Józsefnek adja oda a város a Csaba szálló bérletét.

Vandlik Mátyás szerint egyik ajánlat sem eléggé megfelelő. Szerinte Schwéznér Károlynak kelletne bérbe adni a Csaba szállót, mert Schwéznér Károly csabai ember. Hangoztatta, hogy ne hozzunk idegen embert megint Csabára.

Galli Károly dr volt a következő felszólaló, aki azt hangsúlyozta, hogy a vagyon garancia nem kielégítő. Galli Károly dr szintén Schwéznér Károly mellett foglalt állást.

Ezután vitéz Jánossy Gyula polgármester kijelentette, hogy hitelt érdemlő módon csak Kopcsa József igazolta vagyon helyzetét. A bat-

tonyai előjáróság igazolta, hogy Kopcsának 15 ezer pengő betéte van.

Czibesz Alfonz dr: Azt látom, hogy mi mindenük van a pályázóknak, de azt nem, hogy mennyi az adósságuk.

Erre Linder Károly dr felolvasta Battonya község előjáróságának átiratát, mely igazolja, hogy Kopcsának nincs tartozása.

Tarján Tibor dr is a garancia kérdésében szólalt fel. Sajnos, olyan ajánló nincs, akinek ingatlana is van. Az ingatlan lenne a legjobb garancia. Szerinte a községi bizonyítvány kielégítő garancia. Egyébként elfogadta az állandó választmány javaslatát.

Ezt követően vitéz Jánossy Gyula polgármester kijelentette, hogy a százalékos bérrendszer jobb, mert emellett a városnak nagyobb lesz a haszna.

Ezután szavazásra került a sor. A képviselőtestület névszerinti szavazással 34 igen 11 nem ellenében az állandó választmány javaslatát fogadta el. Tehát úgy döntött, hogy Kopcsa Józsefnek adja bérbe a Csaba-szállót, 6 évi tartamra, a bruttó bevétel 10 százalékaért. A képviselőtestület ezen határozatát hirtelen kívül mondta ki.

Korniss Géza dr kultúrtales-nok előadta, hogy egy régebbi közgyűlés elhatározta az új orszábeli helyi ovoda és napközi otthon felépítését. A városnak 70 ezer pengő fedezete van. A város 35 ezer pengő államsegélyt kért. A belügyminiszter visszaküldte a város feliratát azzal, hogy nincs fedezet az államsegélyre. A belügyminiszter új tervet küldött le, melyet 70 ezer pengőből meg lehetne valósítani. A város a minisztérium tervét nem

találja megfelelőnek, mert ha a miniszteri terv szerint építenék fel az ovodát, az igen kicsi lenne. Az állandó választmány javasolta, mondja ki a képviselőtestület, hogy eltekint a 110 ezer pengős ovoda és napközi otthon felépítésétől a régi tervét valósítja meg, mely szerint egy ovodát és napközi otthont épít, melyre a 70 ezer pengő fedezet ad. A városnak 23 ezer pengő áll rendelkezésére, míg a többi összeget, a 47 ezer pengőt kölcsön útján teremtené elő a város. A közgyűlés ilyen értelemben döntött.

Ugyancsak Korniss Géza dr adta elő, hogy a városi főorvos javasolja, hogy a IV. kerületben új ovodát létesítsen a város. Az új ovodában napközi gondozást is kapnának a gyermekek. Miután minden ovoda állami jellegű, ehhez a minisztérium jóváhagyása szükséges. Ezzel kapcsolatban a Hajnal-utca 12 számú ház tulajdonosai a ház és telket felajánlották az ovoda céljaira, 12 ezer pengőért. Előadta Korniss Géza dr, hogy az épület megfelelő ugyan, azonban mégis lényeges átalakításokra lenne szükség. Az állandó választmány javasolja is, hogy a város vegye meg az épületet az új ovoda céljaira.

Vitéz Jánossy Gyula polgármester közölte a közgyűléssel, hogy a IV. kerületi ovoda megszervezéséhez és létesítéséhez is kölcsön felvételére lesz szükség. A közgyűlés ezek után máris elhatározta, hogy elvileg hozzájárul az ovoda megszervezéséhez és felállításához.

A III. kerületben létesítendő ovoda céljaira egy Sztraka-utcai házát ajánlották fel. Korniss Géza dr kijelentette, hogy a III. kerületi

A kormányzó elnökletével összeült a legfelsőbb honvédelmi tanács

Budapest, augusztus 28.

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a m. kir. legfelsőbb honvédelmi tanács hétfőn délelőtt 11 órakor, vitéz nagybányai Horthy

Miklós kormányzó elnökletével összeült, hogy pontról pontra megvitassa azokat a katonai intézkedéseket, melyek megtételére védelmi szempontból szükség van.

Bonczos Miklós belügyi államtitkár Békéscsabán

Vitéz dr Bonczos Miklós belügyminisztériumi államtitkár, aki jelenleg a vidéki városok közigazgatását vizsgálja felül, vasárnap délután Békéscsabára érkezett.

Az államtitkár Békéscsabán is felülvizsgálta a közigazgatást és gazdasági vonatkozású kérdésekről tárgyalt a város vezetőivel.

ovoda kibővítésére most nincs szükség, ezért az ajánlatot ne is fogadja el a képviselőtestület. A közgyűlés egyhangúlag így döntött.

A VI. kerületi ovoda céljaira ketten ajánlottak fel házat és telket. A Szőlő-utca 5 és Perényi-utca 25 szám alatti épületeket ajánlották fel. Az állandó választmány szerint a Perényi-utca 25 sz. alatti ház alkalmasabbnak, megfelelőbbnek látszik. A képviselőtestület úgy döntött, hogy a Perényi-utca 25 sz. alatti házért 14 ezer pengőt hajlandó fizetni a tulajdonosnak, a Kőbányai Söröző Rt-nek.

Ezután a tanulmányi segély tekintetében hozott határozatot a közgyűlés. A város a most következő tanévben a régiéknél kívül Filippinyi Jánosnak, Geesey Gyulának, Szombati Pálnak, Vallentyinyi Tibornak és Griess Györgynek ad 100-100 pengő tanulmányi segélyt.

Ezután a Kossuth-téri kút ügye került sorra. A polgármester előadta, hogy évek óta nagy problémája a városnak ez a kút, melyet szinte lehetetlen teljesen rendbehozni. Valamikor az volt az elgondolás, hogy itt építik fel a Hősök kútját. Azonban ettől több okból el kellett állni. Az a javaslat, hogy egy rendes árlezi kútát fúrjanak a Kossuth-téren. Ehhez 20 ezer pengőre van szükség. A probléma sürgős. A közgyűlés hozzászólás nélkül, egyhangúlag hozzájárult a javaslatához.

A polgármester ezután közölte a képviselőtestülettel, hogy a Hősök kútjának elkészítéséhez 30 ezer pengő kölcsönt kell felvenni. Ezenkívül az államtól kér a város 30 ezer pengő segélyt. A Hősök kútját a Petőfi-ligetben készítenék. A városnak az a terve, hogy a kút mélyfúrású legyen. A meleg vizet igen jól lehetne hasznosítani. A meleg vizet vagy a fürdőhöz vezetnék, vagy a környék lakásainak fűtésére használnák fel. Természetesen nem bizonyos, hogy a kút ad-e majd meleg vizet, de erre van remény. A közgyűlés ezt a javaslatot is elfogadta.

Ugyancsak a polgármester adta elő, hogy a községi elemi iskolákat tatarozni kell. Az iskolákat rendbe kell hozatni. Erre a célra 25 ezer pengő kölcsön felvétele szükséges.

Ezután a tanyaközpont létesítése került szónyegre. Vitéz Jánossy Gyula polgármester ennél a tárgynál hangsúlyozta, hogy a városnak régi célja a tanyaközpont létesítése. A képviselőtestület már régebben el is határozta, hogy tanyaközpontot létesít. Hozzávetőleges számítás szerint 20 ezer pengő szükséges a terv megvalósításához. Hogy hol lenne a tanyaközpont, azt később állapítanak meg. Igen fontos ezzel kapcsolatban az is, hogy a tanyai szülésznek számára lakás biztosítsanak. Erre a célra 12 ezer pengő megszavazását kérte a polgármester a közgyűléstől.

Ennél a tárgynál Vandlik Mátyás, majd Lepény Mátyás szólalt fel. Lepény Mátyás szerint a kérdés olyan sürgős, hogy tovább odáznunk már nem lehet.

A polgármester ismételt hangsúlyozta, hogy a tanyaközpont kérdését feltétlenül és hájadékalanul el kell intézni. Szükséges, hogy a tanyavilágban legyen járlatkezelő, orvosi és vizsgáló és legyen eleendő szülész.

A következő pont az Egészségvédő Intézet ügye volt.

Mint ismeretes, a város képviselőtestülete már évekket ezelőtt, egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy felállítja az Egészségvédő In-

Csaba Mozgó

Hétfőn, kedden, 7, 9 órakor

Tel. 91. Nyitott tető

Naponta az első előadás zóna!

CSÓR ÉS GONG

Egy hí története, aki ökölrel vág magának utat a jóléthez.

R. TAYLOR, M. SULLIVAN

tézetet. Az ügy évek óta húzódott. A jelenlegi állapot az, hogy a város maga állítja fel az Egészségvédelmi Intézetet. Az intézmény céljára a volt OTI székházat kell a városnak megvennie. Erre a célra 20 ezer pengő kölcsönt kell felvennie a városnak. Ugyancsak kölcsön felvétele szükséges ahhoz, hogy a Zrínyi-utcai bűzös csatornát rendbehozzák. A város felszólítja az érdekelteket, hogy a költségekhez 25 ezer pengővel járuljanak hozzá. A város 20 ezer pengő kölcsönt vesz fel erre a célra.

Ezek után a tárgypontok után a közgyűlés névszerűen szavazással hozzájárult az előterjesztett kölcsönök felvételéhez.

Ezután a polgármester bejelentette, hogy a felsőbb hatóságok jóváhagyták azt, hogy a város államkölcsönt vegyen fel a hűtőház céljára.

Rosenbaum üzletbérletével kapcsolatban a polgármester kijelentette, hozzá járul ahhoz, hogy az üzlet bérletét meghirdessék. Lepény Tamás felszólalása után Vandlík Mátyás kijelentette, mégis csak furcsa, hogy megint zsidónak adjon bérbe üzlethelyiséget a város. Ideje, hogy zsidó ne kerüljen városi helyiséget. A közgyűlés a polgármester szavai után úgy döntött, hogy nem hosszabbítja meg Rosenbaum bérletét s meghirdeti a kérdéses üzlethelyiség bérletét.

Az Auróranak évi 800 pengő segélyt szavazott meg a közgyűlés.

A városi költségvetés

Ötperces szünet után folytatták a közgyűlést, a városi költségvetés tárgyalásával.

Vitéz Jánossy Gyula polgármester vezette be rövid beszéddel a költségvetést. Hangoztatta, hogy Békéscsaba akkor, amikor bővében volt a pénznek, megszokta azt, hogy a költségvetés bőkeretű volt. Sajnos, az ő polgármesteri működése éppen akkor kezdődött, amikor az anyagi feltételek hiányoztak ahhoz, hogy nagyobb beruházásokat eszközölhessen a város. Békéscsabának mégis módjában állott az, hogy akkor, amikor mások tönkrementek, törleszthette adósságát. Több mint egymillió pengőt törlesztett adósságából eddig a város. A helyzet most változott. A mostani tervbevevő létesítmények javulást jelentenek. Ha a tervbevevő létesítményeket megvalósítja a város, akkor a kulturális és gazdasági követelmények egyrészt kielégíti. A polgármester hangsúlyozta, szeretett volna kilépni az 50 százalékos pótdókeretből, de mérlegelve a helyzetet, mégis megmaradt az 50 százalékos pótdó mellett, mert úgy látja, hogy ez a helyesebb. Békéscsaba városnak más lőkéje nincs, mint lakosságának szorgalma és becsületessége és ez az erős alap, melyre a város vezetősége épített és épít a jövőben is.

A polgármester kérte a közgyűlést, hogy fogadja el a költségvetést.

Szelner Antal szólott hozzá elsőnek a költségvetéshez. Kijelentette, megragadta figyelmét, hogy a város vagyonszerűen 5 százalékkal javult. Ez is igazolja azt az előrelátást és gondosságot, mellyel a város ügyeit vezetik.

Somogyi Miklós, a következő felszólaló hangoztatta, hogy a költségvetés elfogadása elsősorban bizalmi kérdés a város vezetősége, elsősorban a polgármester iránt. A továbbiakban kiemelte, hogy a pol-

gármester működése a legnehezebb időkre esett. Míg más városok eladósodtak, Békéscsaba fejlődött. Ez vitéz Jánossy Gyulának nagy érdeme. Az eddigi erőfeszítések a jövő nagy munkáját készítették elő.

Somogyi Miklós ezután hangoztatta, szívesen látta volna, ha a kislakások építésének kérdése is bekerült volna a költségvetésbe. A sokgyermekes családok, különösen a munkáscsaládok igen nehéz helyzetben vannak. Kérte a polgármestert, hogy amint mód van rá, oldják meg a kislakások kérdését. A továbbiakban felemlítette, hogy a kormány gabonaárházakat akar az ország különböző pontjain felállítani. Békéscsabának mindent el kell követnie, hogy az egyik gabonaárházat itt állítsák fel.

Az egyik szociáldemokrata képviselőtestületi tag kijelentette, hogy a költségvetést ők, szociáldemokraták nem fogadják el.

Gyöngyösi János dr volt a következő felszólaló. Kijelentette, hogy a költségvetés fejlődést jelent, ami nagyrészt vitéz Jánossy Gyula polgármesternek köszönhető. A beruházásokat nagy örömmel üdvözlötte.

Migend Dezső szociális szempontból szólott hozzá a költségvetéshez. Kijelentette, hogy Békéscsaba vezetőségéről sohasem lehetett azt állítani, hogy antiszociális lett volna. Ebben a költségvetésben is a legmesszebbmenő szociális felfogás és a munkássággal, valamint a város szegény népével való teljes

együttérzés tükröződik. Nem tartunk ott, hogy a munkáskérdés ebek harmincadjára kerülhet a jel-szavak útján. A kormányt is szociális érület hatja át. Intézményes gondoskodás történik a munkásság védelmére. A költségvetésben megszemenő gond fordított arra, hogy a szegény lakosság érdekében szükséges létesítmények megvalósuljanak. Megállapítható, hogy a békéscsabai munkáskezek foglalkoztatását eredményezik majd a beruházások s ezért hálás köszönet illeti a polgármestert, a város vezetőit és a képviselőtestületet is. Migend Dezső a munkástársadalom nevében is hálás köszönetet mondott a polgármesternek a költségvetésért. Azok nevében is hálás köszönetet mondott, akik itt kilineselnek segítségért a polgármesternél és akiknek méltányos kéréseit a polgármester a költségvetés keretein túl is partfogásába szokta venni.

Darida Károly emelkedett ezután szólásra. A tárgysorozat tele van építési munkák előirányzásával, tehát éppen a munkásosztály szempontjából örömdetes a költségvetés, mert a beruházások mind munkaalkalmat jelentenek.

Ezután

a polgármester válaszolt

a felszólalásokra. Hangoztatta, hogy a jövő iránt bizalommal kell lennünk. A szebb jövő érdekében nem szabad az áldozatkészségtől visszariadni.



Európavevő készülék, dinamikus hangszóróval, újszerű óráskálával

Nagyteljesítményű olcsó küsszuper, az idény szenzációja! Kapható univerzál- váltó árammal. Tele- pes kivitele a 044 B

Pompás luxus szuper a nagy- sikerű Orion 955 idei változata. Különleges hang- sávképzése mini- mumra csökkenti a légköri s hálózati zörejekeket. Újrend- ban is (egyen- és szerű varázsszem- automatá kivitele az Orion 055 V

Csúcsteljesítményű nagy luxus szuper. Benne van mindaz, amivel a rádió működése maximumra fokozható. Tökéletes kényelemmel. A keresett allomások élesre hangolása, »hang-zsalú«, beszédhang átkapcsoló, stb., stb. Az Orion 12-es áramát- alakítóval egyenáramon is használható. Nyomógombos kivitele az Orion 099 V

Minden típus **Tungsram csövekkel** kerül forgalomba
MINDEN ORION RÁDIÓKERESKEDŐNÉL KAPHATÓK

A kislakások ügyében a polgármester bejelentette, hogy indítványt tett atekintetben, hogy kislakásokat építsenek. Közludomású, hogy a belügyminiszter kiküldötte itt járt. A minisztérium a város javaslatát és elgondolását nagyobb részt magáévá tette. A város mindent elkövet, hogy az egyik gabonaárházat Békéscsaba kapja meg. Az utcák kikövezése tekintetében sok a tennivaló.

A polgármester végül is köszönetet mondott mindazoknak a felszólalóknak, akik elismeréssel szól- tak a város feletlősségteljes, nagy munkájáról, a költségvetéssel kapcsolatban, köszönetet mondott munkatársainak és Isten áldását kérte a képviselőtestület további munkájára és a város népére.

»APOLLO«

Filmszínház. Telefon 239.
JÉGGEL HÚTOTT NÉZŐTÉR!

29, 30, kedden és szerdán

VERDI

(Három szenedélyes szerelem)
Benjamino Gigli és Gaby Morlay

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9,
vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor
Naponta az első előadás zóna.

— Ezen a héten a Réthy és a Mispál-örökösök gyógyszerháza tart éjjeli szolgálatot.

Letartóztatták a buka- resti polgármesteri hivatal pénzügyi vezetőjét

Bukarest, aug. 28. Letartóztatták Izodor Christeát, a bukaresi polgármesteri hivatal pénzügyi vezérigazgatóját, aki körülbelül 45 millió lei közpénzt sikkasztott.

Augusztus 29.

1914. Önfeláldozó tettével tűnt ki ezen a napon Sári Ferenc, volt szombathelyi 83. közös gyalogezerredbeli százados, aki a Lublin környéki Piotrkow környéki támadás alkalmával önként jelentkezett a község felgyújtására. Heves orosz tüzérsgéi és géppuskatűzben megközelítette a községet és néhány házat gyufával felgyújtott. A rövidesen lángborult községrészt az oroszok csakhamar kiűritették, ami olyan kedvező helyzetet teremtett a támadás további fejlődésére, hogy a század 227 oroszot ejtett foglyul. A 227 százados jól megérdemelt jutalmul az arany vitézségi érmet kapta.

Sport

A Rokka remek bemutatkozása az I. osztályban — B. MAV is győzelemmel rajtolt

Tegnap volt az 1939/40. évi bajnokság rajtja. A bajnoki nyitány azonban csonka volt, miután csak két mérkőzést játszottak le a csapatok.

Ithon a Rokka mutatkozott be a GyTE elleni bajnoki mérkőzésen az I. osztályban. A tavasszal még II. osztályú csapat minden részben jobbnak bizonyult, mint ellenfele és imponáló fölénnyel győzte maga alá a gyulai csapatot. A GyTE nagy vereségét részben menti, hogy 3 tartalékkal volt kénytelen kiállni erre a mérkőzésre.

A B. MAV csapata Békésen játszott a Tarhos SC-vel fuzionált BISE ellen. A mérkőzést, ha nehéz küzdelem árán is, de megérdemelten nyerte a vasutas csapat.

A KoTE—CsAK, Törekvés—ETC és a GyAC—BTE mérkőzések elmaradtak.

Eredmények: Rokka—GyTE 5:0 (2:0), B. MAV—BISE 3:1 (1:1).

Elmaradt a SzUE—CsUE vizi-póló-mérkőzés

A CsUE csapatának tegnap a SzUE csapatával kellett volna megmérkőznie a II. osztályú vizi-póló bajnoki mérkőzések során. A SzUE szombaton este azonban a mérkőzés elhalasztását kérte, amihez a CsUE hozzájárult.

Bejelentett fertőző megbetegedések 1939. augusztus 17—23-ig

Hastífusz: Békéscsaba 3, Gyula 1, Ujkigyós 4, Orosháza 2, Tótkomlós 1, Békéssámon 1, Szarvas 1.

Vérhas: Békés 3, Mezőberény 2, Csorvás 1, Vésztő 1, Pusztaföldvár 1.

Ronesoló toroklob: Gyoma 1, Gyulavári 1, Csorvás 1.

Vörheny: Békéscsaba 2, Gyula 2, Gyoma 1, Ujkigyós 1, Csorvás 1, Vésztő 1.

Malária: Ócsöd 3, Csabaesüd 1.
Nyílt tüdőgümőkór: Békéscsaba 2, Gyula 1, Kétegyháza 2, Csorvás 1, Kondoros 1, Ócsöd 1.

Holnapután kezdődik a Budapesti Őszi Lakberendezési Vásár

Budapestről jelentik: A városi Iparcsarnokban, a mögötte levő kiscsarnokban és a csarnokok környékén készen várja megnyitását az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár. Hétszáz kiállító hat külön csoportban foglalta el a hatalmas területet. A nagycsarnokban kerül bemutatásra és vásárra a modern konyha minden újszerű eszköze és gépe, itt lesz a rádiókiállítás, a »Gyűjtemények gyűjteménye«, valamint a találmányok kiállítása és gyakorlati bemutatása. A kiscsarnokok teljesen igénybeve-

szik az asztalterítési verseny, a szakadatlannal folyó főző- és befőzőversenyek és mindezek keretében egy párhuzamosan gazdag kiállítás: a befőttek és konzervek szépségversenye. A csarnokok körül azok a kiállító cégek építettek csinos pavilonokat, melyek különálló kiállításai vesznek részt a Vásáron.

A vásárt esütörtökön, augusztus 31-én délelőtt nyitják meg ünneplés keretében és szeptember 11-én este zárják. Féláru utazási igazolványok minden menetjegyjegyében kaphatók.

Súlyos szerencsétlenség történt szombaton délután az Orosházi uton

Súlyos szerencsétlenség történt szombaton délután Békéscsabán. Az Orosházi uton haladt egy teherautó, amelyre felkapaszkodott Szák Mihály 8 éves békéscsabai, Thököli-utca 42. szám alatti lakos kisfiúja.

Az elég lassú tempóban haladó autón könnyen felkapaszkodott a kisgyermek, amikor azonban az autó rákapcsolt a nagyobb sebességre, Szák Mihály kétségbeesetten várta meggondolatlanságának következményét. Egy darabig csüngött az autón a kisgyermek, egyszer azonban a nagy lendület kö-

vetkezébe lerepült az autóról és több sebből vérezve, eszméletlenül került el az út közepére.

A sofőr csak akkor lett figyelmes a történetekre, azonnal megállította az autót, felvette a kisgyermeket és beszállította a kórházba. A kórházban nyomban ápolás alá vették és a vizsgálat során megállapították, hogy sérülése igen súlyos, mert az esés következtében koponyaalapi törést és agyrázkódást szenvedett.

A szerencsétlenség ügyében a rendőrség nyomozást indított.

A földbe ásta el a lopott pénzt

Megirtuk néhány napja, hogy az egyik békéscsabai koresmáros öltimerrel teljes 400 pengőt lopott el. A feljelentés alapján a rendőrség bűnügyi osztálya új vezetőjének, dr. Csige Sándor rendőrkapitányának irányítása alatt Ladányi József detektív a rendelkezésére álló adatokon elindulva azonnal megindította a nyomozást.

A nyomozás hamarosan eredménnyel is járt. Huszonnégy óra leforgása alatt a gyanúsítottként előállított Mekis Adám 28 éves békéscsabai, Máriássy-utca 94 szám alatt lakó napszámos a keresztkérdések súlya alatt beismerte dr. Csige Sándor rendőrkapitány előtt, hogy ő lopta el a 400 pengőt. Elmondta, hogy a kérdéses koresmában időgált, ahol egy őrzetlen pitalban, amikor a koresmáros ki-

nézett az utcára, kilopta a foga-son függő kabátból a pénztárcát és mint, aki jól végezte dolgát, eltávozott a koresmából.

Amikor az utcán később megnézte a tárcsa tartalmát, csak akkor látta, hogy a tárcsában 3 darab százpengős és száz pengő 10 és 20 pengős papírpénz volt. Mekis a pénzt egyenesen hazavitte és egy kendőbe csavarva elásta az udvar végén, 50 centiméter mélyen. A pénzt a rendőrség a Mekis által mondott helyen hiánytalanul meg is találta.

A megtevédt fiatalembert a rendőrség beismerő vallomása után előzetes letartóztatásba helyezte és hétfőn délelőtt további eljárás végett a gyulai kir. ügyészségre kísértette át.

Élelmiszerhalmozás Romániában

Bukarest, aug. 28. A lakosság széles rétegei az utóbbi napokban a háborús hírek hatása alatt megkezdtek az élelmiszerhalmozást. Emiatt különösen a cukorárúsító üzleteket rohanták meg.

A központi cukorelosztó hivatal szombaton reggel a lapokban közölte, hogy Románia hosszú időre el van látva cukorral s mindenki nyugodt lehet, hogy hozzájut majd a szükséges cukor mennyiséghez.

Az Univerzal szombaton reggel a következőt közölte: „Mindenki kötelessége, hogy nyugodtan folytassa eddigi foglalkozását, teljes bizalommal legyen az állam kormányzata irányában és ne adjon hitelt a különböző riasztó híreszteléseknek.”

A „Románia” kormánylap ve-

zércikkében a jelenlegi nemzetközi helyzet Romániára várható kihatásaival foglalkozik és hangsúlyozta, hogy a román nép teljes lelki nyugalommal és kötelességteljesítéssel néz az események elé, bármit is hozzon magával a sors. Románia — írja a lap — senkitől sem kér mást, mint azt, hogy élhessen és fejlődhessen.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése aug. 28-án délelőtt:

Hőminimum +18.1 C. A föld felszínén +17.8
Hőmaximum +27.5 C. Légnomás 762.4 mm
Csapadék 0.2 mm

Várható időjárás a következő 24 órára: Mérsékelt légáramlás, felhőzettel, az időjárás lényegesen nem változik.

— A Körösvidék könyvkereskedés sürgősen keres megvételre: polgári fiú I., II., III. és polgári leány isk. I., II., III., IV. oszt. használt tankönyveket.

* A bélműködés szabályozása, a gyomor-mész és előmozdítása és a vér felújítása céljából ajánlatos időközönként néhány napon át reggel felkeléskor egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát.

— **Leventék!** A leventefoglalkozás szeptember hó 3-án reggel 7 órakor veszi kezdetét. Minden levente köteles azon pontosan megjelenni. A leventefoglalkozásokon a már besorozott, de még be nem vonult, 23-ik életévüket még be nem töltött kötelesek résztvenni. Minden levente ott vesz részt a foglalkozáson ahol a szünet előtt foglalkozott. A foglalkozáson való megjelenésért úgy a leventeköteles, mint a szülők és a munkaadók felelősek.

* Beíratások az áll. eng. zeneiskolába augusztus 31-én kezdődnek. Beíratási díj nincs. Vidékről bejáról mérsékelt vasúti jegykedvezményben részesülnek. Növendékek a V. K. M. rendelet alapján bizonyítványban részesülnek. Bővebbet az iskola helyiségében, Andrássy-út 28.

Rádió

A rádió kádi műsora:

6.15: Torna, 7: Hírek, közlemények, hangfelvételek. Utána: Éltrend, 10: Hírek, 10.20 és 10.45: Felolvasások, 12: Harangszó, Himnusz, 12.10: Jámber László énekel, Simenszky Valéria zongorázik, 1.30: Rendőrzenekar, 4.15: Bátori Irén meséi, 5.10: Lendvai Józsa és cigányzene, 6: Cs. Szabó Kálmán előadása, 6.30: A rádió szalonzene, 7.15: Hírek, 7.25: Stephen Leacock humoreszkje, 7.40: Tescó Opera, hangfelvételről, 9.40: Hírek, 10: Hinczky László jazzzene, 11: Cigányzene, — Budapest II.: 7: Ruzsio előadás, 7.30: Mezőgazdasági felőra, 8.20: Hangfelvételek, 9.40: Fuvola-zongora szonáta.

* A szívburék, a szívbillentyűk, a szívizom és a szívidegek megbetegedéseinek kezelésében a rendkívül enyhén ható természetes »Ferenc József« keserűvíz fontos segédeszköz, mely reggel éhgyomorra egy kis pohárral bevéve, a tápasatona tartalmát biztosan felhígítja és azt igen könnyen levezeli. Kérdezze meg orvosát!

Tőzsde

Valuta: Dollár 348 30—352 30, angol font 15 90—16 10, cash korona 7 50—11 80, dinár 6 50—7 90, francia frank 9 00—9 20, leu 3 60—3 45, hollandi forint 18 30—18 5 10, svájci frank 78 20—79 10, leva 3 00—3 60.

Gabonák: 77 kg tv. 1980
20 00, 80 kg tv. búza 20 30—20 50, tengeri 19 30—19 45, rozs 14 20—14 35, takarmánykorpá 13 40—13 60, sórárpa 18 80—19 25, érpá 16 60—17 00, zab 20 00—20 30 pengő.

Ferencvárosi sertésvásár: Árak: fiatal könnyű 84—94, közep 106—108, nehéz 107—108.

APRÓHIRDETÉSEK

**Hirdetéseket délután 2 óráig
vess fel a Kladdóhivatal!**

Vidéki középiskolás diák 1939—40. tanévben ellátásért németre, esetleg hegedűn tanit. Cim a kiadóban. 5407

Diáklányok teljes ellátását vállalom. VI. Szilágyi Dezső-utca 17.

Jó munkás borbélyegedtet felvesz Csente-rius Gróf Tisza István ut 9.

Napszámost keresek. vitéz Szabóné ecetgyára.